

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 20 sierpnia 2012 r.

Jean Francis-Brakeland
DG Environment
Unit A.2

dotyczy: sprawa EU Pilot 2147/11/ENVI

W nawiązaniu do poprzedniej korespondencji (ostatnio nasz list z 9 lipca 2012 r.), uprzejmie przedstawiam informacje o aktualnym stanie sprawy:

W dniu 7 sierpnia (nie w czerwcu, jak wcześniej deklarowano), Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi przedstawił do konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie *w sprawie operatu rybackiego*.

Projektowana zmiana rozporządzenia stanowiłaby znaczący postęp w rozwiązywaniu problemu. Jednak, niektóre aspekty w naszej ocenie nadal pozostałyby nieprawidłowo uregulowane. Aby ocena operatu rybackiego spełniła wymogi art. 6(3) dyrektywy siedliskowej, powinna być „odpowiednia”, a to oznacza obowiązek ujęcia w niej najlepszej dostępnej wiedzy nie tylko o założeniach ochrony, ale także o aktualnym stanie przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000. Wiedzę taką, zgodnie z polskim prawem, gromadzi organ sprawujący nadzór nad obszarem (w większości przypadków Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska). Dla zapewnienia skuteczności systemu ocen, konieczne wydaje się więc zapewnienie takiemu organowi możliwości „obrony interesu przyrody” w procesie opiniowania.

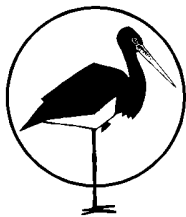
W szczególności zwracam uwagę, że wg polskiego prawa, to Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, a nie będący odrębnym organem Generalny Dyrektor, sprawuje nadzór i odpowiada za stan konkretnego obszaru Natura 2000. Dla prawidłowego uwzględnienia w procesie ocenowym informacji o konkretnym obszarze Natura 2000 i problemach jego ochrony, potrzebne jest więc zaangażowanie RDOŚ, a nie tylko udział eksperta desygnowanego przez GDOŚ w zespole ocenowym.

Podtrzymuję też ocenę, wyrażoną już w liście z 9 lipca b.r., że skutkiem naruszenia trwającego od 1 maja 2004 r. było i jest oddawanie w użytkowanie rybackie obwodów rybackich, także obejmujących jeziora i rzeki w obszarach Natura 2000, na podstawie operatów rybackich nie poddanych odpowiedniej ocenie. Oddanie w użytkowanie rybackie następuje na długoletnie, sięgające 30 lat okresy. Proces ten nadal postępuje, z nie zmienionym natężeniem. Nowelizacja

rozporządzenia jest działaniem na przyszłość, ale do rozwiązania pozostanie problem usunięcia skutków naruszenia trwającego od 2004 do 2012 r.

W załączeniu przesyłam otrzymany przez nas projekt rozporządzenia, oraz uwagi i wnioski jakie kierujemy w tej sprawie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nasze wnioski dotyczą zakresu szerszego, niż regulowany prawem Unii Europejskiej, obejmując także pewne zagadnienia istotne z krajowego punktu widzenia; dlatego niektóre z nich wykraczają poza zakres sprawy EU Pilot 2147/11/ENVI.

z poważaniem

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 20 sierpnia 2012 r.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Warszawa

W związku z udostępnionym do konsultacji projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie *w sprawie operatu rybackiego*, przedstawiam następujące uwagi i wnioski:

W §2 ust. 1 proponuję rozszerzenie pkt 3 i dodanie punktów 5-6, o brzmieniu:

3) planie ochrony, zadaniach ochronnych lub planie zadań ochronnych, a także ocenie realizacji ochrony, o których mowa w przepisach o ochronie przyrody, jeżeli operat sporządza się dla obwodu rybackiego znajdującego się przynajmniej częściowo:

- a) **w granicach parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego lub ich otulin,**
- b) **w granicach obszaru Natura 2000,**
- c) **poza granicami obszaru Natura 2000, jeżeli założenia sporządzanego dla niego operatu mogą oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000,**

...

5) dokumentacji gromadzonej przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody,

6) wynikach państwowego monitoringu środowiska,

Uzasadnienie:

Ad. pkt 3 zdanie główne - sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 jest na podstawie art. 31 ustawy o ochronie przyrody zobowiązany do sporządzania regularnej oceny stanu ochrony obszaru, z częstotliwością raz na 3 lata dla obszaru siedliskowego a raz na 6 lat dla obszaru ptasiego. Ocena ta będzie monitoringiem stanu obszaru i będzie stanowić najbardziej aktualną informację, z której mogą wynikać potrzeby ewentualnych korekt w sposobie gospodarowania na obszarze Natura 2000. Zasadne jest (biorąc także pod uwagę fakt ustawowego umocowania oceny), by jej wyniki, w zakresie odnoszącym się do ekosystemów wodnych, były obowiązkowo uwzględniane przy sporządzaniu operatu rybackiego

Ad. pkt 3a - proponuje się rozszerzyć zakres stosowania pkt 3 także na otuliny form ochrony przyrody. Ze względu na ciągłość ekosystemów wodnych, niektóre aspekty gospodarki

rybackiej (np. gatunki ryb stosowane do zarybień) mogą oddziaływać na ekosystemy w sąsiadujących formach ochrony przyrody. uwzględniono to (słusznie) dla obszarów Natura 2000, pominięto natomiast fakt, że właśnie dla zapobieżenia takim ew. oddziaływaniom zewnętrznym, ustawa o ochronie przyrody przewiduje możliwość wyznaczania, wokół parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych otulin, czyli stref zabezpieczających formę ochrony przyrody przed zagrożeniami zewnętrznymi

Ad proponowany pkt 5 – regionalny dyrektor ochrony środowiska jest przez art. 114 ust 1 ustawy o ochronie przyrody zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej zasobów, tworów i składników przyrody, a w szczególności cennych ze względów naukowych tworów przyrody, stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych. Gromadzone informacje, jak np. dane o występowaniu chronionych gatunków ryb, także poza formami ochrony przyrody, stanowią uwarunkowanie środowiskowe istotne przy planowaniu gospodarki rybackiej. Zasadne jest więc (biorąc także pod uwagę fakt ustawowego umocowania dokumentacji), by były obowiązkowo uwzględniane przy sporządzaniu operatu rybackiego.

Ad. proponowany pkt 6 – państwowy monitoring środowiska prowadzony jest na podstawie art. 23 ustawy z 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz regulacji szczegółowych w innych ustawach i obejmuje w szczególności:

- ocenę oraz prognozę stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych,
- ocenę stanu ekologicznego wód, w tym elementów jakości istotnych jako elementy siedliska ryb, a będzie musiał obejmować również ocenę struktury gatunkowej i wiekowej ichtiofauny, ponieważ jest to element jakości obligatoryjny do oceny na podstawie ramowej Dyrektywy Wodnej i transponujących ją rozporządzeń wykonawczych do prawa wodnego.

Zasadne jest by (biorąc także pod uwagę fakt ustawowego umocowania monitoringu), jego wyniki były obligatoryjnie brane pod uwagę przy prowadzeniu gospodarki rybackiej.

W §5 ust 1 pkt 8 nadać brzmienie poniższe oraz dodać pkt 9:

8) przewidywane zasady zarybień, w szczególności gatunki ryb, które mogą być wprowadzane i które nie będą wprowadzane, oraz rodzaj przewidywanego materiału zarybieniowego ze wskazaniem jego maksymalnych i minimalnych ilości,

9) nakłady rzeczowo-finansowe przewidziane na realizację zadań o których mowa w pkt 7 i 8.

Uzasadnienie:

Zarybienia są działaniem mogącym silnie (zarówno pozytywnie jak i negatywnie) oddziaływać na ichtiofaunę i ekosystemy. W warunkach konkretnego obwodu rybackiego istnieje potrzeba wskazywania w jasny sposób, jakimi rybami może, a jakimi nie może być zarybiany dany obwód. na pierwsze miejsce należy wysunąć takie „merytoryczne” planowanie zarybień, a dopiero na miejscu podporządkowanym powinny się znaleźć nakłady na to przeznaczone. Obecnie dość silnie utrwalone, choć nieprawidłowe, jest rozumowanie, że wyższe nakłady rzeczowo-finansowe zakresie zarybień są zawsze korzystniejsze dla środowiska, choć w rzeczywistości nie zawsze tak jest. Dlatego zasadne byłoby oddzielenie i wyeksponowanie w odrębny punkt merytorycznego planu zarybień, a dopiero później planowanie nakładów rzeczowo-finansowych niezbędnych do zrealizowania takiego planu.

W §9, słowa „... o których mowa w §4 pkt 3-10” zastąpić słowami „... o których mowa w §4 pkt 3-11”

Uzasadnienie: w zakresie opiniowania powinien być też spis wykorzystanych dokumentów źródłowych. Na jego podstawie może być oceniona kompletność zgromadzenia i wykorzystania informacji, a powinien to być istotny element oceny operatu.

W §10 pkt 5 końcówce zdania nadać brzmienie:

„oraz możliwość udziału w jego pracach:

- uprawnionemu do rybactwa lub powołanym przez tego uprawnionego biegłym,*
- właściwym miejscowo przedstawicielom urzędów marszałkowskich,*
- przedstawicielowi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, a w przypadkach określonych w §2 ust 1 pkt 3 a-c, także sprawującemu nadzór nad formą ochrony przyrody*

Przedstawiciel RDOŚ i (jeśli odrębny¹) przedstawiciel sprawującego nadzór nad formą ochrony przyrody powinien mieć możliwość udziału w pracach, ponieważ może do nich wnieść lokalną znajomość uwarunkowań funkcjonowania konkretnej formy ochrony przyrody. Nie wystarcza do tego obecność w zespole opiniującym eksperta desygnowanego przez GDOŚ, ponieważ ekspert taki będzie mieć ogólną wiedzę w zakresie uwarunkowań i sztuki ochrony przyrody, ale tylko sprawujący nadzór nad konkretną formą ochrony dysponuje najświeższymi i najbardziej aktualnymi informacjami o stanie i potrzebach danego obiektu chronionego. Ponadto, sprawujący nadzór nad formą ochrony przyrody ma interes prawny we właściwym ukształtowaniu założeń gospodarki, która na tę formę może wpływać, powinien więc mieć możliwość wyrażania interesu ochrony przyrody w dyskusji nad zaopiniowaniem operatu.

W §11 dodać pkt 3a o brzmieniu:

„3a. W przypadku niezgodności opinii dotyczącej operatu z założeniami ochrony przyrody, Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska oraz sprawującemu nadzór nad formą ochrony przyrody, o której mowa §2 ust 1 pkt 3 a-c, przysługuje prawo do złożenia do jednostki uprawnionej która wydała te opinie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, wniosku o ponowne sporządzenie opinii dotyczącej tego operatu.

Uzasadnienie: Tryb odwoławczy powinien przysługiwać również organowi ochrony przyrody, na wypadek wydania opinii nierzetelnej lub niezgodnej z przepisami o ochronie przyrody. Nie kwestionując wiedzy i rzetelności ekspertów, co do zasady w akcie prawnym należy zawrzeć mechanizmy zabezpieczające przed przypadkami nierzetelności ludzkiej, nawet pozostając w nadziei że mechanizmy takie nie znajdą zastosowania w praktyce. Proponuje się by taki „tryb odwoławczy” ze względu na interes ochrony przyrody był analogiczny do trybu przysługującego uprawnionemu do rybactwa.

W §11 pkt 8 na końcu zdania dodać słowa:

¹ W szczególnych sytuacjach może być to dyrektor parku narodowego, krajobrazowego lub Urzędu Morskiego

„a w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia posiedzenia zespołu zamieszcza informację o wydanych opiniach i ich treść”

Uzasadnienie: jednostka uprawniona, opiniując operat, działa w imieniu państwa opiniując określony sposób korzystania z zasobów środowiska. Celowe jest umożliwienie publicznego dostępu do wyników tej działalności, w szczególności umożliwienie każdemu zainteresowanemu zapoznania się z informacją, jakie operaty rybackie zostały zaopiniowane i w jaki sposób.

Równocześnie zwracam uwagę, że istnieje potrzeba rozciągnięcia administracyjnego mechanizmu eliminowania z obrotu opinii wadliwych, nierzetelnych lub obciążonych błędem, przewidzianego w art. 6b, także na przypadki błędów i wad zaopiniowania, w wyniku których realizacja operatu rybackiego uniemożliwia osiągnięcie celów środowiskowych, w szczególności w zakresie ochrony przyrody lub w zakresie wynikającym z Prawa Wodnego i planu gospodarowania wodami. Prawo inicjatywy w tym zakresie, powinien mieć – obok marszałka województwa – także organ ochrony środowiska oraz organ administracji wodnej i zarządzający wodą; a w zasadzie niepotrzebne jest w ogóle ograniczanie prawa takiego wnioskowania o wszczęcie postępowania administracyjnego, ponieważ wystarczające byłyby tu zasady ogólne KPA. Jednak, problem ten wykracza poza zakres delegacji ustawowej do wydania rozporządzenia i wymagałby zmiany ustawy.

z poważaniem

do wiadomości

- Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
- Minister Środowiska
- Komisja Europejska, DG Environment